

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ

(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами
за липень 2015 року)

28 липня Україна на державному рівні відзначила День хрещення Київської Русі та 1000-ліття упокоєння Святого рівноапостольного князя Київського Володимира Великого. У Києві низка урочистих заходів розпочалася з відкриття у Національному музеї історії України виставки «Володимир Хреститель – Великий князь Київський». Культурно-просвітницький проект «Дорогою віри» було організовано в «Українському домі». В рамках проекту експонувалися: виставка «Панування роду Володимира Великого» — галерея портретів видатних українців, які здійснили помітний внесок у розвиток світової цивілізації; виставки ікон з фондів Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника, фондів «Українського дому» і сучасних ікон, написаних на гонті. В Національному заповіднику «Софія Київська» відкрилася виставка «Володимир Великий – творець Української держави». В експозиції вперше відображено багатовікову традицію прославлення князя Володимира в архітектурно-стінописному комплексі «Софії Київської» та в сучасному образотворчому мистецтві. Кульмінацією вшанування 1000-ліття упокоєння Володимира Великого стало урочисте засідання Всеукраїнської ради церков та релігійних організацій за участі керівництва держави та урочистий молебень на Володимирській гірці в Києві біля пам'ятника Володимиру Великому в День Хрещення Київської Русі. Цього ж дня на Михайлівській площі було представлено мистецьку програму з хорових творів українських авторів – від середньовіччя до наших днів.

Численні заходи було організовано в областях України. Так, Міжнародна науково-практична конференція «Християнська традиція Київської

Русі» відбулася в Луцьку. На Волині знято фільм «Володимир Великий: погляд з Волині». А у Володимирі-Волинському, який 26 липня відзначив 1027-й день народження, пам'яті засновника міста, князя Володимира Великого, присвячувалися театралізоване свято «Володимирський узвіз», історичні читання, пам'ятна академія «Володимир, яким ми його пам'ятаємо» тощо.

29 липня виповнилося 150 років з дня народження митрополита Української греко-католицької церкви Андрея Шептицького. З цієї нагоди у Музеї історії м. Києва спільно з Музеєм сакрального мистецтва ім. Антонія Петрушевича Львівської архієпархії УГКЦ розгорнуто виставку, експонатами якої стали близько 70 предметів, серед яких – особисті речі митрополита: плащ, підризник, ікони з його рідного дому, посуд з гербом родини, печатка, церковні книги, а також мистецькі твори художників та іконописців О. Новаківського, М. Бойчука, В. Дядилюка, М. Водзіцької та М. Бутовича.

У Львові проведено Архієрейську Божественну літургію за участі єпископів з усіх єпархій України, урочисту церемонію відкриття та освячення пам'ятника видатному діячеві за участю Президента України П. Порошенка, по завершенні якої мистецьку програму представила Львівська державна академічна чоловіча хорова капела «Дударик». В історичному музейному комплексі Національного музею у Львові імені Андрея Шептицького відкрито виставку «На пошану Основнику». Львівський національний академічний театр опери та балету імені С. Крушельницької до ювілейної дати підготував концертну програму «Я тебе кличу». Виставу «Я йду, Христе!» про життя та покликання молодого А. Шептицького показав «Театр у кошику». Подія відбулася в рамках фестивалю Львівської міської ради «Ніч духовності у Львові» і з нагоди 150-річчя від дня народження митрополита. А у рідному селі митрополита – Прилбичах Яворівського району – було відкрито його музей.

IX Міжнародне свято літератури і мистецтв «Лесині джерела» проходило з 24 по 26 липня на малій батьківщині Лесі Українки, у Новограді-Волинському Житомирської області. У програмі свята – екскурсії місцями, пов'язаними з Лесею Українкою та її родиною, X Всеукраїнський конкурс виконавців художнього слова імені поетеси, Всеукраїнський конкурс автентичного співу «Животоки», виставка культурної спадщини Поліського краю, ярмарок українських книжок, виставки місцевих художників і народних умільців, виступи аматорських колективів, концерт «Діти України

– за мир!», благодійний концерт за участю академічного Поліського ансамблю пісні і танцю «Льонок» ім. І. Сльоти та народної артистки України О. Пекун, а також традиційна церемонія нагородження лауреатів літературно-мистецької премії ім. Лесі Українки Житомирського обласного відділення Українського фонду культури. У номінації «образотворче мистецтво» відзначено художника-постановника Житомирського українського музично-драматичного театру ім. І. Кочерги В. Кулавіна за сценічне втілення п'єс Лесі Українки; в номінації «література» премію отримала житомирянка О. Білошицька-Костюкевич за творчий доробок та цикл рецензій на українські театральні постановки; у номінації «музична культура й виконавська майстерність» нагороджено народний аматорський вокальний жіночий ансамбль «Чарівниця» Брусилівського районного Будинку культури (керівник Т. Лаворчук) – за популяризацію та виконання української народної та авторської пісні; в номінації «дослідження і популяризація творчої спадщини Лесі Українки» премію отримав керівник народного ансамблю пісні і танцю «Полісся» М. Артемюк. Премії за популяризацію спадщини української класичної музики, зокрема улюблених творів Лесі Українки, удостоєний народний ансамбль камерної музики «Класік» Новоград-Волинського міського Палацу культури (керівник Л. Хмелевська).

Вперше з ініціативи Всесвітньої організації євреїв Буковини 10–12 липня в Чернівцях у рамках меморіального туру вшановано пам'ять загиблих з нагоди 74-х роковин масового розстрілу євреїв у роки Другої світової війни. Проведенню події сприяли міська рада Чернівців та єврейська громада міста. Особлива частина дійства – відвідини місць, які є знаковими для таких буковинських євреїв, як П. Целан, Й. Бург, Й. Шмідт та Е. Штейнбарг. Не оминули учасники туру і Чернівецький музей історії та культури євреїв Буковини, де для гостей провели екскурсію. Географія туру не обмежилася Чернівцями – панахиду також провели біля братського поховання буковинських євреїв, що загинули під час депортації, у Могилеві-Подільському Вінницької області. А завершилося дійство у Києві, у Бабиному Яру, де відбувалися масові розстріли євреїв, спільною молитвою із єврейською громадою столиці.

З 28 липня та упродовж наступних днів у Львові проходила серія лекцій, дискусій і бесід під спільною назвою «Єврейські дні у ратуші: спільна спадщина та відповідальність» – заходи в рамках проекту «Простір синагог», покликаною вшанувати жертв фашизму у Львові. Роботу над цим проектом 6 років тому розпочали Львівська міськрада, Центр міської істо-

рії, німецьке товариство міжнародної співпраці «GIZ» та низка громадських організацій.

Культура для АТО

У Києві, у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький арсенал», в рамках проекту «Мистецтво, що рятує» відбувся аукціон для збору коштів на допомогу мирним жителям Мар'їнки. Це вже другий такий захід, влаштований волонтерами. Під час першого вдалося зібрати кошти для допомоги пораненим бійцям у зоні проведення АТО. Цього разу організатори запропонували українським художникам та вихованцям київських художніх шкіл розмалювати 42 ящики з-під боєприпасів, які після чергової поїзди на схід привезли у столицю.

22 липня у рамках проекту Українського кризового медіа-центру «Культурна дипломатія між регіонами України» у столичному «Українському домі» відбулося відкриття благодійної виставки-продажу ікон, написаних на гонті, із церкви святого Юра у Дрогобичі. Автори – Л. і М. Скопи та мистецьке об'єднання «Кактус». Усі зібрані кошти буде спрямовано на підтримку української армії та культурних ініціатив на сході України.

Виставку ікон, написаних на дошках з ящиків з-під боєприпасів із зони АТО подружжям художників-іконописців С. Атлантовою та О. Клименком, розгорнуто 1 липня у Дніпропетровську, у Музеї українського живопису. Автори представили близько тридцяти образів, виконаних у візантійському стилі.

У липні продовжувалося проведення акції «Бібліотека українського воїна», ініціатором якої є Міністерство культури України. З березня і до цього часу до акції долучились 1389 інституційних та індивідуальних учасників – 394 бібліотеки та 978 працівників і відвідувачів бібліотек. До бібліотек будинків офіцерів, військових частин та військових шпиталів передано майже 14 тис. книг.

«Купи книжку – передай іншому», – закликали організатори книжкової виставки-ярмарку на підтримку Донбасу «Український простір». У рамках проекту видавництва В. Карпенка та інтернет-книгарні на korekta-vk.com виставка-ярмарок відбувалася уже вчетверте від листопада 2014 року. Цього разу українські видавці ознайомили читача з новими зразками дитячої, художньої, наукової, патріотичної літератури в Києві, у Центральній міській бібліотеці ім. Т. Шевченка. Відвідувачі могли придбати якесь видання і залишити його, щоб передати для воїнів АТО і мешканців сходу України. Групи «Українського простору» вже побували у Краматор-

ську, Северодонецьку, Артемівську, Лисичанську, Слов'янську, Рубіжному і передали більше 5 тис. книг. Деякі поповнили шкільні й домашні бібліотеки, багато збірок віршів передали бійцям на передову на прохання капеланів.

18 липня у Києві на Співочому полі відбувся благодійний музичний фестиваль «Rock Брама» за участі провідних українських виконавців. Мета заходу – зібрати кошти для підрозділів Збройних сил України. Також організатори мали на меті допомогти пораненим бійцям та тим, хто проходить реабілітацію у військових госпіталях України.

12 липня на військовій базі в Артемівську Донецької області, а 13 липня на центральній площі Курахового виступили гурт «Тінь сонця» та виконавець С. Файфура. Музиканти дали концерти для військових, громадських активістів і мирних жителів.

Благодійний сеанс космічної музики для бійців, які лікуються у Вінницькому військовому шпиталі, провели в міському планетарії місцеві волонтери. 20 розвідників, снайперів і танкістів, які побували в найгарячіших точках сходу України, у темряві планетарію слухали кавер-версії українських та зарубіжних хітів.

Кошти для допомоги воїнам АТО зібрали на своїх концертах і передали їх волонтерським організаціям дитячі мистецькі колективи Шполянського районного Будинку культури Черкаської області.

Ініціативна група «Християнський волонтерський рух» влаштувала 11 липня благодійний розпродаж виробів ручної роботи, прикрас та книжок на Михайлівській площі столиці. Зібрані кошти буде витрачено на придбання одягу, взуття, тактичних аптечок та іншого для 27-го артилерійського полку, 128-ї бригади та 1-го батальйону морської піхоти.

У Чернівцях відбувся Петрівський ярмарок. За допомогою благодійного аукціону «Петрівський у дворику» зібрано кошти на потреби військових. Також проходив продаж різної сувенірної продукції, показові виступи бійцівського клубу «Цитадель», військово-патріотична виставка-продаж.

У Маріуполі Донецької області, на площі Свободи, місцеві народні умільці й майстри з Косова Івано-Франківської області виставляли свої вироби – ляльки-мотанки, поробки з дерева, вишиванки, рушники, картини – на благодійному ярмарку, що відбувся з ініціативи волонтера Г. Однорог. Усі кошти, виручені від продажу, підуть на потреби бійців української армії.

У Запоріжжі благодійним коштом видано збірник авторських поезій українською мовою, присвячених воїнам-захисникам України. До проекту також приєдналася обласна організація Національної спілки журналістів України. Презентація книжки відбулася в обласній науковій бібліотеці.

МУЗИКА

11 та 12 липня у Києві, на території арт-заводу «Платформа», проходив перший фестиваль незалежної вітчизняної музики «Atlas weekend». Участь в ньому взяли 30 виконавців. Серед них – Джамала, М. Чайковська, «Бумбокс», «Крихітка» та інші. На території заводу також було розміщено дитячий майданчик, картинну галерею, торговельну зону для речей ручної роботи тощо.

У Миргороді Полтавської області з ініціативи педагогічного колективу Харківської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату за підтримки Міжнародного благодійного фонду допомоги юним піаністам В. Крайнева пройшов фестиваль юних музикантів. На ньому працювала літня музична школа, в якій всі бажаючі могли отримати консультації і по-займатися з досвідченими викладачами, пройшли відкритий конкурс молодих виконавців, щоденні безкоштовні концерти відомих виконавців, майстер-клас заслуженої артистки України Б. Півненко (скрипка).

З 3 по 5 липня на Голубих озерах у с. Олешня Ріпкинського району Чернігівської області тривав IV Міжнародний фестиваль авторської пісні. Під час фестивалю виступали барди з України та із-за кордону, працювали творчі майстерні, та проходила конкурсна програма – автори представили пісні у власному виконанні та змагалися за звання лауреата у різних номінаціях. А в ніч з 4 на 5 липня було розгорнуто театралізоване Купальське дійство з традиційними народними гуляннями, піснями, танцями у виконанні кращих артистів обласного філармонійного центру.

З 21 по 26 липня в с. Дзензелівка Черкаської області вже вшосте проходили вечори класичної музики за участі професійних музикантів із різних куточків України. У програмі фестивалю звучали твори української і зарубіжної класики, лунала поезія, а на вечорі старовинної музики виступив ансамбль «Kyiv Baroque».

У Тернополі, на сцені обласної філармонії, виступила хорова капела «Орея» із Житомира. Репертуар колективу склали коляди, щедрівки, чимало духовних пісень, музика В. Барвінського, С. Людкевича, Є. Станковича, В. Якимця, М. Скорика, інших українських композиторів.

ТЕАТР

3–5 липня у Львові проходив Перший міжнародний фестиваль лялькових театрів „І люди, і ляльки”. Участь у ньому взяли 5 колективів з Черкас, Полтави, Івано-Франківська, Хмельницького та львівський театр „І люди, і ляльки” – засновник однойменного фестивалю.

Упродовж чотирьох днів у Львові тривав II Всеукраїнський фестиваль молодіжних театрів «Вітер На-Дії», який зібрав колективи з Тернополя, Києва, Вінниці, Івано-Франківська, Хмельницького, Одеси, Кіровограда, Ужгорода, а також гостей з Польщі та Італії. Програма заходу включала показ вистав молодіжних театральних студій, творчі майстер-класи тощо.

Театри Києва запросили на прем'єри вистав: Національний академічний драматичний ім. І. Франка – «Великі комбінатори» за мотивами роману І. Ільфа і Є. Петрова «12 стільців»; Новий драматичний на Печерську – «Блез» К. Маньє; академічний драматичний на Подолі – «Ревізія – Шмавізія» за оповіданням А. Крима «Берл, Берта та інші»; Центр мистецтв «Новий український театр» – «Що потрібно холостяку» за п'єсою В. Рибачука «Соло на двох».

У театрах України відбулися прем'єри вистав: у Тернопільському академічному обласному українському драматичному ім. Т. Г. Шевченка – «Наречена світанкової зорі» А. Касони; у Волинському академічному обласному українському музично-драматичному ім. Т. Г. Шевченка – «Нестерпні люди, або Наречений з Єрусалима» Й. Бар-Йосефа; у Сумському обласному драми і музичної комедії ім. М. Щепкіна – «Інцидент» Л. Лунарі; у Харківському національному опери та балету ім. М. Лисенка – «Carmen» на музику Ж. Бізе.

Балетом «Лускунчик» на музику П. Чайковського відкрив гастролі в Одесі «Київ модерн-балет». Художній керівник театру Р. Поклітару представив на сцені Одеського театру опери та балету 7 постановок, що демонструють широку творчу палітру колективу, якому наприкінці жовтня виповниться лише 9 років.

Музичну виставу «Сватання на Гончарівці» Г. Квітки-Основ'яненка показали просто неба у Рівному, у Парку молоді, напередодні закриття театального сезону 2014–2015 років актори обласного музично-драматичного театру.

ЦИРКОВЕ МИСТЕЦТВО

В Одесі пройшов IV фестиваль «Золотий трюк Кобзова». Для участі в конкурсі було відібрано 40 номерів, артисти яких представляли 15 країн. На рахунок України 2 «золота», 4 «срібла» і 2 «бронзи».

У столичному Національному цирку України відбувся прем'єрний показ нової літньої програми «Арена сміливих» за участю провідних артистів Державної циркової компанії України.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

У липні оголошено імена 16 художників, номінованих на загальнонаціональну премію «PinchukArtCentre» у царині сучасного мистецтва. Для участі у творчому відборі надійшло понад 800 заявок від художників, які живуть і в нашій країні, і за кордоном.

У Києві експонувалися виставки: у Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику – творів В. Гарбуза «Україна: діалог у часі та просторі»; у Музеї видатних діячів української культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького – живопису художниці О. Гладкової «Вікно в Донецьк»; у музеї «Духовні скарби України» – живопису А. Волобуєвої; у Музеї книги і друкарства України – живопису Н. Найдю «Благословенна земля Твоя, Господи...»; в Домі освіти та культури «Майстер Клас» – творів М. Базак «Світ у тихому жанрі»; в «Щербенко Арт Центр» – робіт з металу, розписаних акрилом О. Дроздова «Терралогія»; **у галереях:** „Я Галерея” – робіт Р. Котерліна „Демократія і розкіш”; „Зелена канапа” – скульптур В. Одрехівського, В. Ярича, О. Денисенка, О. Капустяка, Я. Мотики, Р. Романишина, П. Старуха та Я. Юзьківа; «ІконАрт» – левкасу О. Денисенка; «Мистець» – живопису та графіки Л. Задорожної.

3 липня у Львівському палаці мистецтв відкрито виставку „Материнство”. У проєкті взяли участь 14 художниць з України та із-за кордону.

19 липня у місті Іршанськ, що у Житомирській області, відбулася презентація результатів масштабного мистецького проєкту «Іршанськ. Рекреації». Протягом кількох тижнів українські художники працювали над перетворенням індустріального простору міста, створюючи різноманітні арт-об'єкти. Ініціатором проведення проєкту став BIRUCHIY Contemporary Art Project. Учасниками проєкту були С. Братков, М. Мамсіков, О. Тістол, Н. Білик, Ж. Кадирова, М. Вайда, В. Кохан, М. Кравцов, А. Логов, О. Сай, А. Якубенко та інші.

20 липня у Житомирі офіційно стартував Перший благодійний фестиваль сучасного мистецтва на підтримку онкохворої молоді «АрТерапія».

На Кіровоградщині вручено обласну премію в галузі архітектури, геральдики та вексилології і декоративно-прикладного мистецтва імені Якова Пауценка. Лауреатом в єдиній цьогогоріч номінації «Декоративно-прикладне мистецтво» стала Валентина Добровольська, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, керівник гуртка декоративно-прикладного мистецтва «Сувенір» гімназії імені Тараса Шевченка, за оригінальні творчі доробки в техніці килимарства.

У липні відкрито пам'ятники: італійському поету і письменнику Д. Аліг'єрі (автор скульптурної групи – італієць Лучіано Массарі) – у Києві, на Володимирській гірці; гетьману П. Конашевичу-Сагайдачному – у Харкові; персонажам роману М. Булгакова «Майстер і Маргарита» (скульптор – В. Димйон) – у Черкасах; генералу О. Радієвському, який загинув в зоні АТО – у Сєверодонецьку; **меморіал** землякам, які загинули під Іловайськом, – у Херсоні; **меморіальні дошки:** герою «Небесної сотні» Володимиру Мельничуку – у Києві; на честь перебування у приміщенні Національної наукової бібліотеки імені Василя Стефаника Закладу імені Оссолінських (публічна бібліотека польського шляхетного роду працювала у приміщенні читальні 113 років) – у Львові; **пам'ятні знаки:** з нагоди 356-ї річниці перемоги українського війська під керівництвом гетьмана І. Виговського у Конотопській битві – у Конотопі Сумської області; першим болгарським переселенцям – у смт Вільшанці Кіровоградської області.

КІНОМИСТЕЦТВО

З 22 липня до кінця вересня 2015 року столичний «ПінчукАртЦентр» та Національний центр Олександра Довженка проводять спільний проект «Перехідний синдром: українське кіно 1990-х». Це – серія дискусій та публічних показів українських фільмів 80–90-х років минулого століття у рамках групової виставки «На межі. Українське мистецтво 1985–2004 років». Програму розпочали показом фільму В. Кастеллі «Вперед, за скарбами гетьмана!» та лекцією С. Мензелєвського «Козацький синдром і нова національна утопія».

Увазі глядачів столиці було представлено також короткометражний художній фільм «Міна», знятий у зоні АТО у вересні 2014 року за підтримки Фонду волонтерів України, благодійного фонду «Омріяна країна» та краудфандингової платформи «Спільнокошт». Світова прем'єра стрічки відбулася на Міжнародному кінофестивалі в Каннах у травні цього року.

З 10 по 18 липня тривав VI Одеський міжнародний кінофестиваль. За 9 днів його роботи відбулися більше сотні показів фільмів з 35 країн світу та десятки майстер-класів відомих діячів кінематографа. За нагороди міжнародного конкурсу боролися 12 картин, дві з яких – українського виробництва. У національній конкурсній програмі було представлено 24 фільми: 6 повнометражних і 18 короткометражних стрічок. Кращим фільмом міжнародної конкурсної програми та одночасно національної програми члени журі назвали стрічку українського режисера Є. Нейман «Пісня пісень», зняту за твором Шолом-Алейхема. Також у рамках фестивалю просто неба пройшов показ кінострічки Д. Вертова «Людина з кіноапаратом», де роль зали для глядачів виконали Потьомкінські сходи, зібравши майже 15 тис. любителів кіномистецтва. Самим сходам було присвоєно статус «Скарбниця європейської кінокультури», на честь чого було встановлено відповідний пам'ятний знак.

У Чернігові стартували вечори пам'яті українського кінорежисера О. Довженка. Відкрив фестиваль фільм «Земля», який увійшов у десятку світових шедеврів. Його відреставрували кілька років тому і поклали на музику гурту «ДахаБраха».

МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕЄЗНАВСТВО. ОХОРОНА ПАМ'ЯТОК

З 18 по 19 липня у Національному заповіднику «Софія Київська» урочисто проходив перший міжнародний мистецько-історичний фестиваль «Анна-фест», присвячений дочці князя київського Ярослава Мудрого (1015–1018, 1019–1054) та королеві Франції Анні Ярославні. Головна ідея, яку прагнули донести до українців організатори, – «ми не вступаємо в Європу, ми до неї повертаємося». Гості фестивалю отримали нагоду поринути в атмосферу Київської Русі часів правління Ярослава Мудрого. У програмі фестивалю – гала-концерт старовинної та духовної музики, відкриття виставки «Анна Ярославна. Повернення в Європу», «Рукотвори на мапі Київської Русі» (до уваги гостей було представлено різні види народної творчості), пізнавальне дійство з камерним світло-музичним представленням проекту макету пам'ятника Анні Ярославні авторства К. Скрытучького, ігровий інтерактивний проект для дітей в Брамі Заборовського «Вежа Анни Ярославни» тощо.

Під головуванням Віце-прем'єр-міністра – Міністра культури В. Кириленка відбулась нарада з питань діяльності та розвитку Національного

історико-етнографічного заповідника «Переяслав». Основними питаннями, які порушувалися на нараді, були проблеми збереження фондів, покращення експозиції заповідника та перспективи його розвитку. Зокрема, зростання чисельності відвідувачів, збільшення туристичних потоків до заповідника, як однієї з культурних перлин України.

Круглий стіл «Майбутнє музеїв у контексті проекту Довгострокової стратегії розвитку української культури» проведено 16 липня в Укрінформі за участі заступника Міністра Р. В. Карандеєва. Під час круглого столу Національний музей історії України анонсував власну стратегію змін до 2020 року.

Меморіальний комплекс «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни» перейменовано на «Національний музей історії України у Другій світовій війні. Меморіальний комплекс». Рішення про перейменування музею прийнято на підставі законів про декомунізацію, враховано результати громадського обговорення та круглого столу, який відбувся 12 червня, а також подання від Музею.

20 липня у Національному музеї історії України відбулася урочиста передача частини експонатів, зібраних активістами Громадянського руху «Спільна Справа» під час подій Революції Гідності для постійної експозиції музею. Інші експонати збереженої колекції активісти мають наміри передати до Музею національно-визвольної боротьби у Львові та декількох інших музеїв України.

2 липня з нагоди Дня архітектури в Національному музеї історії України стартувала виставка «Каракіс. Архітектура поза часом», присвячена Й. Каракісу – українському архітектору радянської доби.

У Національному музеї мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків проходила виставка „Дитячий світ. Образ дитини в європейському мистецтві XVI–XIX століть». Представлені твори давали змогу простежити, який зміст вкладали в поняття «виховання» і «дитина» в минулих століттях. Основою експозиції стали гравюри європейських майстрів XVI–XIX століть.

На виставці «Традиції старосвітського Китаю» у цьому ж музеї експонувалися твори класичного китайського мистецтва XVIII–XX століть з фондів зібрань. Презентовано унікальне відгалуження образотворчого мистецтва Китаю «жень», яке об'єднує риси портрета і жанрового живопису.

Роботи українських художників минулого століття: М. Дерегуса, В. Касіяна, М. Глущенко, К. Трохименка, К. Білокур та інших склали виставку «Невідомі шедеври з колекції Тичини», яку було відкрито 27 липня у столичному Літературно-меморіальному музеї-квартирі поета.

48 творів сакрального мистецтва XVIII–XX століть представлено на виставці «Народна ікона Поділля», яку урочисто відкрито у Вінницькому обласному краєзнавчому музеї.

Перших відвідувачів прийняв музей Джозефа Конрада, відкритий у Бердичеві Житомирської області, на малій батьківщині англійського письменника польського походження. Кошти на реалізацію цього проекту надало Міністерство культури і національної пам'яті Польщі. Музей діє у монастирі Босих Кармелітів. Над втіленням ідеї працювали фахівці цієї країни. Музей розповідає про непросте життя письменника, який ще у дитинстві разом з родиною був у засланні, куди його батька відправила царська влада Російської імперії.

У музеї-садибі Лесі Українки в Колодяжному Ковельського району Волинської області відзначили 125-ту річницю лесиного «білого» будиночка пересувною виставкою: представили матеріали, фотографії, наукові статті, які розповідають про його історію.

1 липня на базі Колодяженського літературно-меморіального музею Лесі Українки відбувся круглий стіл «Форми та методи діяльності літературних музеїв».

До 100-річчя від дня народження пам'яткознавця та краєзнавця, Героя України П. Тронька у с. Веприк Бобровицького району Чернігівської області відкрито його музей, створений в садибі, яку в 1980–2010 роках відвідував краєзнавець і яка належала родині редактора журналу «Пам'ятки України» А. Серикова. П. Тронько доклав багато сил і енергії для розвитку часопису, тож перший розділ музею має назву «Журнал „Пам'ятки України” – національний проект академіка П. Тронька». Уперше в нашій країні музейну експозицію буде присвячено окремому національному періодичному виданню. 2011 року А. Сериков виступив одним із засновників благодійної організації «Фундація Героя України, академіка П. Тронька», яка поставила за мету вшанування пам'яті діяча культури. Відкриття музею – це один із пунктів програми вшанування Героя України.

На честь 90-річчя від дня народження корифея закарпатського живопису В. Габди погасили іменну марку: урочистий захід відбувся 11 липня у

внутрішньому дворику обласного художнього музею. У творчому доробку В. Габди численні виставки по всьому світу, картини в музеях України та зарубіжжя..

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

Міністерство культури завершило прийом заявок від видавництв на закупівлю книжок для бібліотек. Подано 970 найменувань книжок 2013-2014 років видання: дитяча література, українська та зарубіжна класика, сучасні зарубіжні та українські автори, словники та довідкова література. Пропозиції буде розглянуто Експертною радою з відбору україномовних книг для поповнення українських бібліотек. Цього року вперше за останній час відновлено бюджетне фінансування закупівель книжок українською мовою для поповнення фондів бібліотек. На це виділено 9 мільйонів гривень.

169 бібліотек долучилися до вебінару про вплив децентралізації на місцеві громади, організованого програмою «Бібліоміст» спільно з Асоціацією міст України 23 липня у Києві в рамках проекту «Ініціатива захисту прав та представлення інтересів місцевого самоврядування в Україні» (Діалог).

Програма «Бібліоміст» та Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA визначили переможців спільного конкурсу «Кіноклуб Docudays UA в бібліотеці». Відібрано 30 бібліотек-переможниць, працівники яких пройдуть навчання з тренерами програми для створення у бібліотеках дискусійних центрів, де можна буде подивитися українські документальні фільми і залучити громадськість до їх обговорення.

Національна бібліотека України для дітей, Державна бібліотека України для юнацтва, Національна парламентська бібліотека та Національна історична бібліотека долучилися до Віківишколів. Працівники бібліотек пройшли тренінги із створення та редагування статей і фотографій для Вікіпедії. Заняття провела виконавчий директор «Вікімедіа Україна» Н. Тимків.

11 липня на Трухановому острові на території арт-резиденції «Берег» відбулося відкриття першої публічної бібліотеки під відкритим небом. Вона буде відкритою формату: кожен може безкоштовно як брати читати книги, так ділитися своїми улюбленими.

У Кіровограді дитячу бібліотеку імені Аркадія Гайдара перейменовано на Тараса Шевченка. За таке рішення 14 липня проголосували депутати Кіровоградської обласної ради.

Бібліотеками проведено заходи до: 100-річчя від дня народження пам'яткознавця та краєзнавця, Героя України П. Тронька; 80-річчя від дня народження бібліотекознавця і бібліографа Н. Березюк; 75-річчя від дня народження українського поета, учасника Української гелісінської групи, громадського діяча І. Сокульського, а також 165-річчя від дня народження болгарського письменника І. Вазова; 130-річчя від дня народження французького письменника А. Моруа; 115-річчя від дня народження французької письменниці російського походження Н. Саррот.

ПРОСВІТНИЦТВО. АМАТОРСТВО

З 31 липня до 2 серпня на території Державного історико-культурного заповідника «Густань» у с. Урич Сколівського району Львівської області проходив Х Фестиваль української середньовічної культури «Ту Стань! – 2015». Гасло свята – «Історія наших перемог». Традиційно у програмі фестивалю – лазерне шоу, майстер-класи від театральних діячів, художників, та ремісників, а також автентична музика від гуртів «Йорій Клоц», «Перекоти Поле», «Гардаріка», «Жива», «ВАРЙОН».

У курортній зоні селища Рибаківка Миколаївської області проходив XVII Міжнародний фестиваль дитячої творчості «Золотий лелека». Свої таланти на ньому продемонстрували понад 200 учасників від 5 до 18 років з усієї України, а також із-за кордону.

У Луцьку розпочався фестиваль патріотичної молоді «Бандерштат–2015». Триватиме він до 2 серпня. До участі у фестивалі запрошено вітчизняні гурти «Тартак», «Карна», «Тінь Сонця», «Роллікс», «Оника», «O.Torvald».

Три дні у Полтавській області тривав Всеукраїнський еко-фестиваль «Лель». Основне місце його проведення цього року – дитячий парк імені Донченка в Лубнах. У програмі фестивалю – виставка виробів народної творчості, виступи виконавців народної пісні, майстер-класи народних ремесел, гала-концерт, нагородження переможців.

У селі Лютенські Будища Зіньківського району Полтавської області вп'яте відбувся фестиваль лемківської культури «Барви Лемківщини». Його мета – збереження та пропагування лемківської культури, мови, народної творчості, традиційних звичаїв, налагодження та розширення зв'язків

між аматорськими колективами, сприяння формуванню національної свідомості. Гості та учасники фестивалю слухали стародавні пісні, насолоджувалися танцями. Тут же свої вироби демонстрували майстри народної творчості.

У трьох містах Харківської області – Чугуєві, Куп'янську та Ізюмі – гостював мандрівний фестиваль «З країни в Україну». Серед його учасників – артисти, народні умільці, представники народних ремесел, викладачі історії та культури України.

За участю двох десятків фольклорних колективів із різних куточків Харківщини, а також гостей з Полтавщини та Сумщини на берегах ставків села Сковородинівка Харківської області відбулося традиційне фольклорно-етнографічне свято «Містерія Купала».

Запорізьке обласне об'єднання «Просвіта» імені Т. Шевченка запросило з 17 по 19 липня взяти участь в урочистостях, присвячених 172-річниці з дня перебування Кобзаря у Запорожжі та на острові Хортиця. Етнофестиваль «Тарасове Запоріжжя – 2015» проходив під, так званою, «Шевченковою грушею». У програмі – виступи кобзарів та бандуристів, поїздки на Хортицю, поетична частина тощо.

24–26 липня в с. Верхній Ясенів Верховинського району Івано-Франківської області проходив еко-туристичний фестиваль «Черемош-Фест – 2015». У програмі заходу: феєричне шоу за участі відомих ді-джеїв, масштабна святкова хода, краці вуличні перформанси, міми, фокусники, танцювальні та лицарські турніри, вогняні театри, спортивні та творчі майстер-класи тощо.

У Державному історико-культурному заповіднику «Меджибіж» Хмельницької області пройшов Всеукраїнський фестиваль авторської пісні пам'яті О. Авагяна «Чумацький шлях». До фортеці вже втретє зібралися друзі, знайомі, колеги та родичі О. Авагяна, який був спелеологом, археологом, поетом та музикантом водночас.

Матеріал підготувала

Темненко Ю. М.,
редактор відділу наукового
аналізу і узагальнення інформації

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко***

Підписано до друку 02.09.2015. Умовн. друк. арк. 1,0. Б/т. Зам. 92. Безплатно

Ротапринт НПБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12